

Οργανικό ψυχοσύνδρομο και κώμα: αυξημένη επίπτωση σε ασθενείς με COVID-19 που νοσηλεύονται σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Πρόσφατα δημοσιεύτηκε στο περιοδικό “The Lancet Respiratory Medicine” (με συντελεστή απήχησης 25) η εργασία των Brenda T. Pun και συνεργατών, που αφορά σε μία πολυκεντρική, αναδρομική μελέτη κοόρτης, με σκοπό την περιγραφή της επίπτωσης του οργανικού ψυχοσυνδρόμου και του κώματος σε ασθενείς με COVID-19 που νοσηλεύονται σε κρίσιμη κατάσταση στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ).

Το άρθρο αυτό σχολιάζουν οι: **Γεώργιος Τσιβγούλης**, Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, **Κωνσταντίνος Βουμβουράκης**, Καθηγητής Νευρολογίας και Νευροανοσολογίας ΕΚΠΑ, ο **Σωτήριος Γιαννόπουλος**, Καθηγητής Νευρολογίας και Νευροψυχολογίας ΕΚΠΑ και η Νευρολόγος **Λίνα Παλαιοδήμου**.

Για τους σκοπούς της μελέτης, συγκεντρώθηκαν δεδομένα από 2088 ασθενείς που νοσηλεύτηκαν σε συνολικά 69 ΜΕΘ από 14 χώρες στη Βόρεια και τη Νότια Αμερική, την Ασία, την Αφρική και την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Οι ασθενείς είχαν διάμεση ηλικία τα 64 έτη και το 72% αυτών ήταν άνδρες. Κατά την εισαγωγή τους στη ΜΕΘ, παρουσίαζαν διάμεσο σκορ πρόβλεψης ενδονοσοκομειακής θνητότητας (Simplified Acute Physiology Score - SAPS II) 40, που αντιστοιχεί σε ένα ποσοστό θανάτων κατά τη διάρκεια της νοσηλείας της τάξης του 24,7%. Το 67% των ασθενών χρειάστηκε μηχανικό αερισμό. Το αντίστοιχο σκορ περιγραφής της διέγερσης και καταστολής (Richmond Agitation-Sedation Scale - RASS) είχε μέση τιμή -4 (ενώ οι επιθυμητές τιμές κατά το μηχανικό αερισμό αντιστοιχούν σε -2 έως 0).

Μεταξύ των νοσηλευόμενων στις ΜΕΘ, το 55% των ασθενών παρουσίασαν ντελίριο με διάμεση διάρκεια 3 ημερών, ενώ το 82% ήταν σε κωματώδη κατάσταση διάρκειας 10 ημερών. Έπειτα από πολυπαραγοντική στατιστική ανάλυση, προσαρμοσμένη σε διάφορους συγχυτικούς παράγοντες (δημογραφικά στοιχεία, κλινικά χαρακτηριστικά και φαρμακευτική αγωγή κατά τη διάρκεια της νοσηλείας), φάνηκε ότι ο μηχανικός αερισμός, η χορήγηση βενζοδιαζεπινών, αντιψυχωσικών ή οπιοειδών, η ανάγκη για περιοριστικά μέτρα, η χορήγηση αγγειοσυσταλτικών, σχετίστηκαν ανεξάρτητα με αυξημένη πιθανότητα οργανικού ψυχοσυνδρόμου κατά τη διάρκεια της νοσηλείας. Αντίθετα, η επίσκεψη συγγενών και μελών της οικογένειας είτε με φυσική παρουσία είτε σε εικονικό περιβάλλον συσχετίστηκε με ελαττωμένη πιθανότητα εκδήλωσης οργανικού ψυχοσυνδρόμου. Η ηλικία, το φύλο, η αρχική βαρύτητα, το κάπνισμα, η κατάχρηση αλκοόλης, η ανάγκη για μηχανικό αερισμό και η χορήγηση αγγειοσυσταλτικών σχετίστηκαν επίσης με λιγότερες επιβιώσεις και με λιγότερες ημέρες νοσηλείας χωρίς οργανικό ψυχοσύνδρομο και κώμα.

Συμπερασματικά, η επίπτωση του κώματος και του οργανικού ψυχοσυνδρόμου σε ασθενείς με COVID-19 που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ είναι υψηλός, ενώ δυνητικά τροποποιήσιμοι παράγοντες αποτελούν η χορήγηση βενζοδιαζεπινών και η διαπροσωπική επαφή.